

Emri i Lëndës : Letërsia dhe Kultura Amerikane							
Kodi	Tipi	Semestri	Leksione (orë/javë)	Seminare (orë/javë)	Lab (orë/javë)	Kredite	ECTS
ELL 413	B	Vjeshtë	4.00	0.00	0.00	4.00	6.00
Lektori		Tidita Abdurrahmani, Prof. Asoc. Dr.					
Asistenti							
Gjuha e kursit		Anglisht					
Niveli i lëndës		Master					
Përshkrimi		Lënda synon të thellojë dijet e studentëve dhe të diskutojë rreth lëvizjeve, periudhave dhe autorëve kryesorë të Letërsisë amerikane nga fillimet e saj deri në ditët e sotme. Ajo i mbulon të tria gjinitë, prozën, poezinë dhe dramën ku tekstet letrare vendosen në kontekstin e gjerë shoqëror dhe historik të kohës së tyre dhe konceptohen si shfaqje të rëndësishme të kulturës.					
Objektivat		Pas përfundimit të këtij kursi, studentet do të jenë në gjendje të: 1. Identifikojnë idetë kryesore, autorët dhe veprat përfaqësuese, historike ose kulturore ngjarje dhe këndvështrime apo qëndrime karakteristike të shprehura në letërsinë e të ndryshmeve periudha apo rajone. 2. Analizojnë veprat letrare si shprehje të vlerave individuale ose të përbashkëta brenda kontekste sociale, politike, kulturore ose fetare të periudhave të ndryshme letrare. 3. Të demonstrojnë njohuri për zhvillimin e formave apo stileve karakteristike të shprehje gjatë periudhave të ndryshme historike në rajone të ndryshme. 4. Artikulojnë parimet estetike që drejtojnë shtrirjen dhe shumëllojshmërinë e veprave në art dhe shkencat humane. 5. Shkruani punime kritike të bazuara në kërkime rreth leximeve të caktuara në mënyrë të qartë dhe prozë e saktë gramatikisht, duke përdorur qasje të ndryshme kritike ndaj letërsisë.					
Konceptet Kryesore		letërsi amerikane modernizem postmodernizem rryma letrare perfaqesues, letërsia shtrëuese, fikcioni postmodern					
Programi i Lëndës							
Java	Tema						
1	Leksioni 1. Efektet e "Teknikës së ajsbergut" të E. Hemingway Në një shkrim mbi stilin e tij te te shkruarit, Hemingway përsërit analogjinë e ajsbergut, i cili lëviz në oqean duke treguar vetëm 1/8 e pafundësisë së tij. Duke folur në një intervistë për "parimin e tij të te kursyerit te detajeve" siç zbatohet në Plaku dhe deti Hemingway thotë vetë se ai la jashtë të gjitha njohuritë dhe historitë nga fshati i peshkimit, të tilla si përvoja e çiftëzimit të marlini, shikimi i më shumë se pesëdhjetë balenave brenda të njëjtës shtrirje uji dhe rasti i fuzhnjës mbi gjashtëdhjetë këmbësh j.						
2	Leksioni 2. Efektet e "Teknikës së ajsbergut" të E. Hemingway Vazhdim Qasja e Hemingway-it ndaj shkrimit rezulton në një prozë që ka qartësi, ndërsa në të njëjtën kohë është shumë ndjellëse në sugjerimet e saj. "Teknika e ajsbergut" në "Plaku dhe deti". "Teknika e ajsbergut" në "The Sun also Rises". "Teknika e ajsbergut" në tregimet e shkurtra "Teknika e ajsbergut" në "Vdekja në pasdite". "Teknika e ajsbergut" në "Lamtumirë armëve".						

3	Leksion/Seminar 3. TONI MORRISON PARADISE Realizmi Magjik në Parajsën e Tony Morrison Morrison e fillon librin e saj në fund, me kapitullin e parë që zhvillohet pas pothuajse gjithë pjesës tjetër të romanit. Ndërsa flet për mënyrën se si u konceptua romani i saj, Morrison thotë se nuk iu drejtua historive lineare, kronologjike, sepse ato janë tipike për rrëfimet televizive, ajo zgjodhi një strukturë historie jolineare, sepse njerëzit e përjetojnë jetën si momentin aktual, ne pritje të së ardhmes, dhe meshumë pjesë të së shkuarës. Parajsa e Toni Morrison thuhet se është shkruar në një stil të vështirë, Faulknerian - me kthesa, dhe fantazma. Ajo gjithashtu është vlerësuar për përdorimin e realizmit magjik në stilin e Gabriel Garcia Marquez. Vetë mjedisi i historisë është tipik i realizmit magjik, Ruby, një qytet imagjinar i themeluar nga zezakët që erdhën në Perëndim për t'i shpëtuar tmerreve të Rindërtimit. Morrison u ka dhënë themeluesve të qytetit një shtat biblik, atyre u është caktuar detyra të ndërtojnë një "parajsë të zezakëve" në tokë, ku as vdekja, as uria apo shkatërrimi nuk kërcënojnë, por ata bëhen vetë iniciatorë të një diskriminimi që synonin te luftopnion. Sulmi i poseduesve në Manastir përfaqëson sjelljen e realitetit të Rubinit, nga termat parajzor deri në atë tokësor.
4	4. Përfaqësimi letrar i racës në Light in August e William Faulkner Në draftet e mëparshme të Light in August, William Faulkner identifikoi Joe Christmas si një zezak, por në rishikimet e tij ai i hoqi me kujdes këto identifikime dhe e la çështjen e origjinës së Joe qëllimisht të paqartë. Ky ambiguitet i qëllimshëm do të përbëjë bazën për shpalosjen e temës së racës përgjatë romanit. Raca ishte një çështje vendimtare në jugun amerikan, ku zezakëve iu caktuan identitete dhe pritshmëri rrënjësisht të ndara. Në një komunitet që përpigjet të mbivendos nocionet e thjeshta dhe kufizuese të Identitetit i bazuar në kategori të gjera, njerëzit bëhen vetëm transmetues të psikikës së burgosur, viktima të të shkuarave "të rënduara racore", si dhe anitero në një botë moderne me të meta dhe konfliktuale
5	5. Ligjërata/Seminari 5 dhe 6 . Realizmi magjik & intertekstualiteti në letërsinë postmoderne Rrjedh nga latinishtja "intertexto", që do të thotë të përzihesh gjatëthurjes, intertekstualiteti është një term i prezantuar për herë të parë nga semiotisja franceze Julia Kristeva në fund të viteve gjashtëdhjetë. Një vepër letrare, pra, nuk është thjesht produkt i një autori të vetëm, por i marrëdhënies së saj me tekstet e tjera dhe me vetë strukturat e gjuhës. "[Një] çdo tekst," argumenton ajo, "është i ndërtuar nga një mozaik citatesh; çdo tekst është përthithja dhe transformimi i një tjetri". si "Një lidhje midis dy teksteve që ndikon në mënyrën se si lexohet ndërteksti (domethënë teksti brenda të cilit ndodhen tekstet e tjera ose i bëjnë jehonë pranisë së tyre)." (Intertekstualiteti)
6	Intertekstualiteti në "Letërsinë e rraskapitjes", John Barth Intertekstualiteti në "Shoqëria masive dhe fikcioni postmodern", Irving Howe Intertekstualiteti në "Postmodernismus Ein begriffsgeschichtlicher Überblick", Michael Koehler Ishte Franz Roh, i cili në mesin e viteve 1920 prezantoi termin realizëm magjik në ligjërimin artistik. Gjatë gjithë kohës ai u duk nga ai si "Magischer Realismus" një kundërlëvizje në art në të cilën "sharmi i objektit u rizbulua" Esetë në përgjithësi bien dakord. se realizmi magjik është një mënyrë e përshtatshme për të eksploruar dhe/ose kapërcyer kufijtë, ai shpesh lehtëson shkrirjen ose bashkëekzistencën e botëve, hapësirave, sistemeve të mundshme që do të ishin të papajtueshme në mënyra të tjera të trillimit. Duke përfshirë një numër të madh të teksteve realiste magjike të botëve, vendosen në territorin midis ose midis këtyre botëve - në rajone fenomenale dhe shpirtërore ku transformimi, metamorfoza dhe shpërbërja janë të zakonshme. Realizmi Magjik në Shtëpinë e bërë nga agimi Realizmi Magjik në Njeriun e Padukshëm, Ralph Ellison Realizmi Magjik Në Bless Me Ultima, Rudolf Anaya
7	Leksioni/Seminari 7 Koncepti i realitetit"Në veprën e Thomas Pynchon's The Crying Of The Lot 49 Intertekstualiteti në The Crying of the Lot 49, Thomas Pynchon Realizmi Magjik në Të qarat e Lotit 49 Në The Crying of the Lot 49 realiteti është i paketuar në metafora që zbulojnë fantazitë dhe dëshirat e një kulture të lidhur me dizajne vdekjeprurëse. Në këtë libër ne e konsiderojmë realitetin në kuptimin e udhëtimit që marrin personazhet kryesore në përpjekjet e tyre për të mësuar rreth botës së tyre. E qara e Lotit 49 mishëron gjithashtu realitetin shoqëror, një konvolucion në narcisizëm. Në botën e librit, kontrollorët e gjoja të shoqëria mund të ekzistojë vetëm virtualisht. Krijimi dhe ruajtja e pasigurisë është thelbësore për vënien në pikëpyetje të natyrës së realitetit nga libri. Për sa i përket qenies së tij libri është thënë se është ndërtuar mbi një sistem jo të plotë Godelian. Pynchon braktis perspektivën e qëndrueshme të gjithëdijshme dhe rrëfimi vazhdon nga mbingarkesa e informacionit në një linjë të thjeshtë lineare. Pothuajse të gjithë personazhet në libër, përveç Edipës, zgjedhin një formë njohurie të kufizuar, duke kërkuar të dinë më pak se çfarë mund të dihet dhe duke besuar në mënyrë narcisiste se kjo është edhe më e pjesshme. pamja, për shkak të mbylljes, përfaqëson plotësinë dhe të vërtetën, realitetin e vetëm.
8	Provim Gjysmëfinal

9	Ligjërata/ Seminari 9 dhe 10 Ekokriticizmi vs Shkrimi i Natyrës Megjithëse ekokriticizmi po përpiket të hapë shtigje të reja duke kaluar nëpër veprat e pandërprera të përqendruara te natyra, njerëzit nuk po arrijnë të shkojnë brenda thellësive të paeksploruara të shpirtit dhe ndërgjegjes së tyre. Megjithatë, është ngushëlluese të pranosh se zhvillimi i gjurmueshëm i shkrimit të natyrës, karakterizohet nga një ndërgjegjësim mjedisor gjithnjë në rritje. Ekokriticizmi duhet të vërë në dyshim më nga afër natyrën e rrëfimit mjedisor, jo ta lavdërojë atë, por ta pranojë kritikën dhe ta përdorë atë në mënyrë konstruktive sepse flet brenda një konteksti kulturor. Praktika është e mundur vetëm në funksion të "kufijve të rinj" për t'u eksploruar. Ekziston një lidhje e ngushtë midis nënvlerësimit sistematik të shkrimit të grave dhe shfrytëzimit dhe abuzimit të tokës.
10	Shkrimi i natyrës amerikane-American Nature Writing- në krahasim me atë evropian, është më afër natyrës dhe i rrënjësuar thellë në respektin dhe nderimin e paraardhësve të tyre për tokën. Shkrimtarët meshkuj të natyrës kryesisht zhvillojnë tema të tilla si: aspirësia e natyrës dhe dëshira për të eksploruar dhe ndryshuar peizazhet që t'i përshtaten "dizajni njerëzor"; ideja e gjuetisë për një "trofe"; urtësia e gjyshit; shkretëtirë dhe institucionet qeveritare; toka si fe. Qasjet e natyrës me në qendër femrat shënohen nga shfaqja e temave të tilla si: morali – konsiderueshmëria e qenieve jo-njerëzore; mosmiratimi i ekonomizimit; lidhja me tokën; tendenca destruktive antropogjene; natyra/vetëdija.
11	RISHIKIM: POSTMODERNIZMI AMERIKAN Ligjërata/Seminari 11 dhe 12 Tendencat e teorive postmoderne kishin të bënin me thyerjen e kornizës (vendosja e diçkaje të re ishte motoja), çështja e gjuhës ishte e rëndësishme (gjuha na ndërton/realiteti, meta-gjuha, meta-novela, auto-referencialiteti, tekstet po reflektonin vetveten.) Historia nuk ekziston, ekziston vetëm shkrimi i historisë dhe kështu prodhon histori. Më pas kemi pranimin e kulturës pop si kulturë të lartë □ p.sh. një libër komik mund të ketë të njëjtën vlerë si një libër që fiton çmimin Nobel. Në historinë e postmodernizmit, zhanret apo periudhat nuk janë më aq të rëndësishme. Postmodernizmi tronditi sistemin e vlerave të njerëzve që punonin në këtë fushë. Kryeministri hoqi seriozitetin e fushës Thyerja e kornizës me postmodernizmin Teoria postmoderne:
12	Teoria postmoderne: Vazhdim Jean Baudrillard. Simulacrum dhe simulimi: "Precesioni i Simulacra". Trinh T. Minh-Ha. Fragment nga Gruaja, vendase, tjetër. Frederic Jameson. Fragment nga Postmodernizmi dhe Shoqëria Konsumatore. Fakti takohet me trillimin Tim O'Brien. "Si të tregojmë një histori të vërtetë lufte Gloria Anzaldúa. Fragment nga Borderlands/La Frontera: The New Mestiza: "Tlilli, Tlapalli: The Path of the Red and Black Ink". Fiksi postmodern amerikan, fq 183-191
13	13. Kultura popullore dhe kultura e lartë përplasen / Teknokultura Postmodernizmi bashkon kulturën e lartë dhe kulturën pop. Të dyja kulturat ndërveprojnë në një nivel duke përdorur shumë referenca nga komike, filma, intertekstualiteti (ref. tek tekste të tjera). Është kategori që sfidon: nuk ka asnjë rrjedhë kategorie, p.sh. Siloh), pastiche, fakti dhe trillimi janë të përziera. Pika e takimit të pop-kulturës dhe kulturës së lartë □ autorët donin të dëgjoheshin; dominimi i TV si masmedia, kultura jonë është më vizuale, stimujt vizualë janë të rëndësishëm sot. Në PM kemi pyetje për autorin, audiencën, pasi vepra artistike i referohet vetes, në një nivel metalik (p.sh. Coover.) Ka një farë njëkohësie, p.sh. përdorimi i teknikave të filmit, gjithëpërfshirja e aspekteve multimediale në një tekst. Pamja është gjithmonë e pranishme. Bobbie Ann Mason. "Shiloh" Fiction Postmoderne Amerikane, fq. 271-281. Robert Coover. Fragment nga Një natë në kinema. Fiksi postmodern amerikan, fq 226-241. Douglas Coupland. Fragment nga Gjenerata X. "Blerjet nuk po krijohen." Fiksi postmodern amerikan, fq 568-573.
14	Seminari i leksionit 14 Rishikimi i historisë dhe rishikimi i traditës: Stili i Toni Morrison është i krahasueshëm me atë të Faulkner-it në Modernizëm □ rrjedhë e vetëdijes, ndryshime të papritura në perspektiva dhe një distancim i caktuar përmes kësaj. Vendndodhja hapësinore është Cincinnati, vetëm në veri të Kentakit; lumi Ohio ishte kufiri midis veriut dhe jugut, ose midis skllavërisë dhe lirisë. Historia amerikane si e tillë luan një rol të madh persa i perket rishikimit të historisë dhe rishikimit të traditës Ndërsa Morrison e sheh veten si një historiane krijuese që rindërton, ajo gjithashtu punon për të zbërthyer rrëfimet kryesore të "historisë zyrtare" në "Beloved". Mae Henderson e përshkruan romanin si një kundërrrëfim ndaj "rrëfimit të mjeshtrit" Kemi vetëm fragmente të ngjarjeve historike, si lufta, akti i skllavërve të arratisur,... Plus historia si jetëgjatë. Një tregim imagjinar i jetës së brendshme të një ish-skllavi mund të jetë historikisht më "real" sesa dokumentet aktuale, të cilat shpesh shkruheshin nga këndvështrimi i kulturës dominuese. E.L. Doctorow. "Njeriu prej lëkure". Fiksi postmodern amerikan, fq 331-338. Art Spiegelman. Fragment nga Maus. Fiksi postmodern amerikan, fq 294-300. Joseph Heller. Fragment nga Catch-22. Fiksi postmodern amerikan, fq 345-362. John Barth. Nga Kimera. "Dunyazadiad." Fiksi postmodern amerikan, fq 415-443.
15	Perseritje: Diskutime për letersinë që nga Realizmi deri në fundin e shek. 20 (1865-1980)
16	Provimi Final

Parakushtet	Studenti duhet të frekuentojë lëndën në masën minimale prej 75%.		
Literatura	• Campbell, N. & Kean, A.(1997). American Cultural Stuides: An Introduction to American Culture. Routledge • Baym, N. (2003). Northon Anthology of American Literature. 6th Edition & Volume A-B-C-D-E • Geyh, Paula, Fred G. Leebron, and Andrew Levy. Postmodern American Fiction: A Norton Anthology. New York: W.W. Norton, 1998.		
Referenca të tjera	• Gray, R. (2004). A History of American Literature. Blackwell Publishing		
Rezultatet e Lëndës dhe Kompetencat			
1	Diskutimi i rrymave më të rëndësishme të letërsisë Amerikane		
2	Diskutimi i autorëve më të rëndësishëm të letërsisë Amerikane nga fillimet deri në ditët tona		
3	Analiza e veprave dhe paraqitja e ideve të autorëve të letërsisë dhe vlerësimi i tyre në këndvështrimin kulturor		
Mënyra e Vlerësimit të Lëndës			
Notat e Ndërmjetme		Sasia	Përqindja
Gjysmë finale		1	20
Kuize		0	0
Projekte		1	10
Projekte semestrale		1	20
Punë laborator		0	0
Pjesëmarrja në mësim		1	10
Kontributi i notave të ndërmjetme mbi vlerësimin final			60
Kontributi i provimit final mbi vlerësimin final			40
Total			100
Ngarkesa ECTS (Në Bazë të Ngarkesës së Studentit)			
Aktivitetet	Sasia	Kohëzgjatja (orë)	Ngarkesa Totale (orë)
Kohëzgjatja e kursit (Duke përfshirë edhe javën e provimeve : 16x Orët totale të kursit)	16	4	64
Orët e studimit jashtë klase (Parapërgatitje, Praktika etj)	14	3	42
Detyra	2	5	10
Gjysmë finale	1	10	10
Provimi final	1	13	13
Të tjera	0	0	0
Ngarkesa totale e orëve			139
Ngarkesa totale e orëve / 25 (orë)			5.56
ECTS			6.00